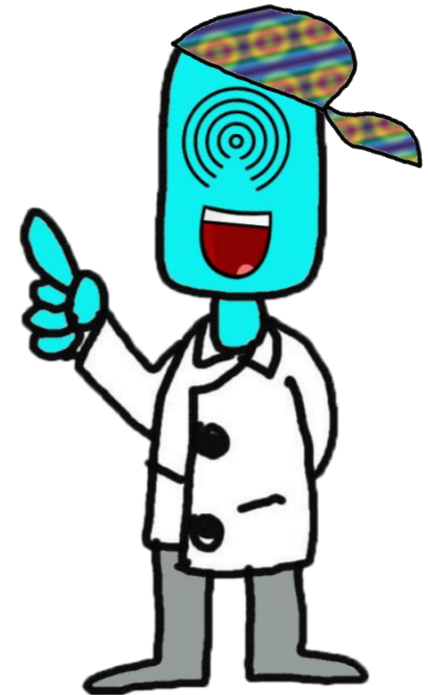

คลื่นเสียงความถี่สูง

ทางการแพทย์

Medical Ultrasound

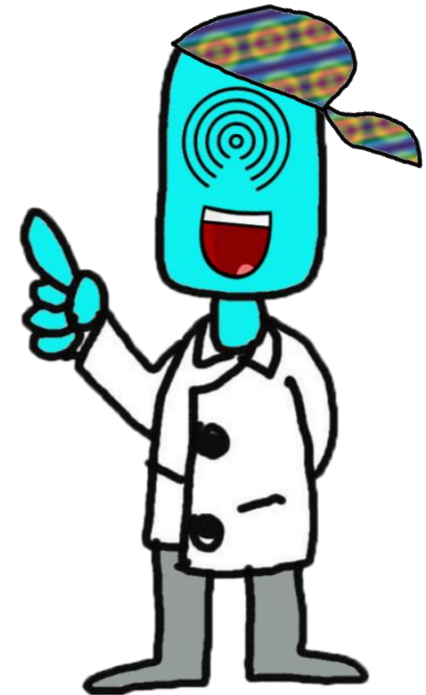

เสียงที่หูของมนุษย์ได้ยิน จะอยู่ในช่วงความถี่ ประมาณ 20-20,000 เฮิรตซ์ (hertz)

สวัสดีครับ

สวัสดี ค่ะ

คลื่นเสียงความถี่สูงทางการแพทย์ จะมีความถี่ที่สูงกว่าระดับเสียงที่หูของมนุษย์ได้ยิน

คลื่นเสียงที่หูมนุษย์ได้ยิน

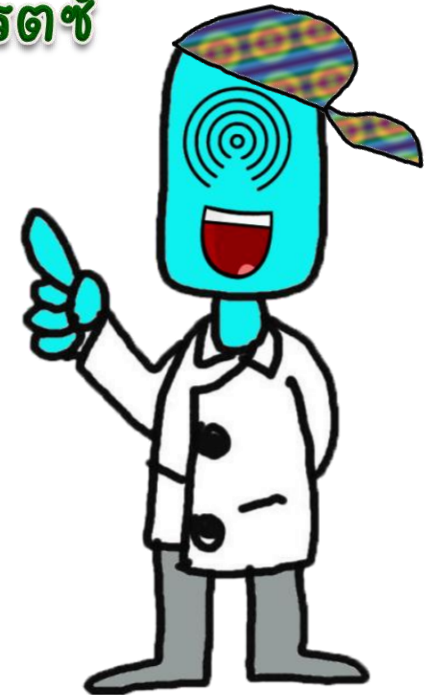
มีความถี่ อยู่ในช่วง **20-20,000** เฮิรตซ์

คลื่นเสียงความถี่สูงทางการแพทย์

มีความถี่ อยู่ในช่วง ประมาณ

1,000,000-20,000,000 เฮิรตซ์

(1-20 เมกะเฮิรตซ์ ; MHz)

คลื่นเสียงความถี่สูงทางการแพทย์

จะเลือกใช้หัวตรวจ (probe) ที่ส่งความถี่ที่แตกต่างกัน

ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการทำงาน

Multi-frequency Probes

3,5MHz

convex probe

Application:
Abdomen, GYN,
OB

7.5MHz

linear probe

Application:
Vascular, Small
Parts

6,5MHz

trans-vaginal probe

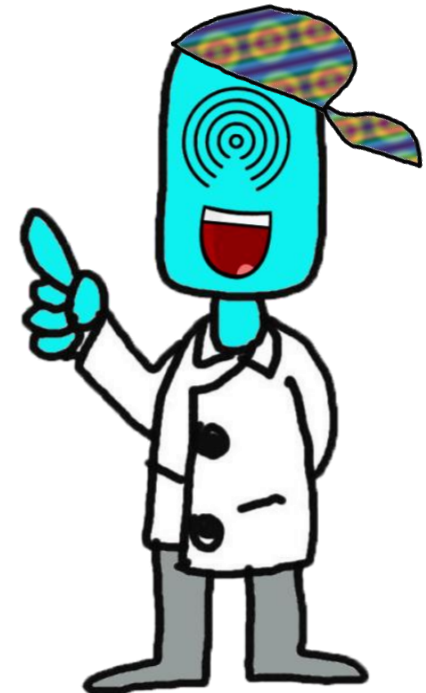
Application:
Vaginal

5,0MHz

micro-convex probe

Application:
Cardiac

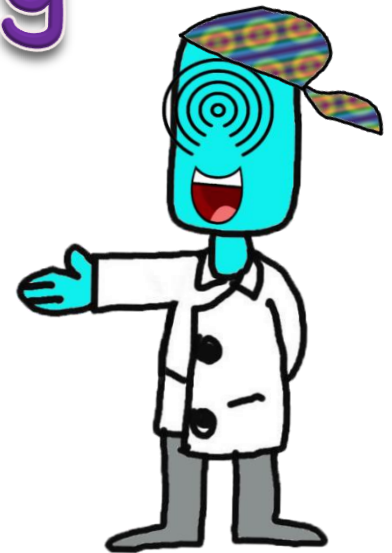
คลื่นเสียงความถี่สูงทางการแพทย์

นิยมเรียกว่า... **อัลตราซาวด์** (Ultrasound)

หรือ ในการตรวจวินิจฉัย จะเรียก...

Diagnostic sonography

Ultrasonography

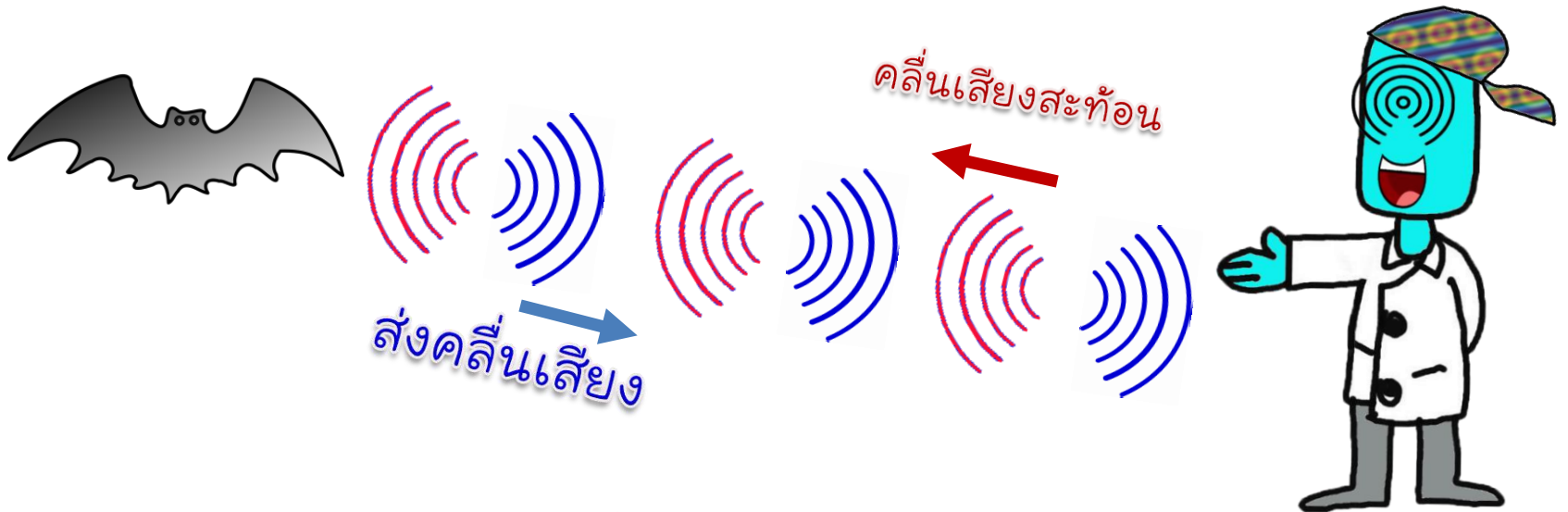

ค้างคาว

สามารถส่ง คลื่นเสียงความถี่สูง ไปกระทบวัตถุ

เกิด เสียงสะท้อน กลับคืนมา

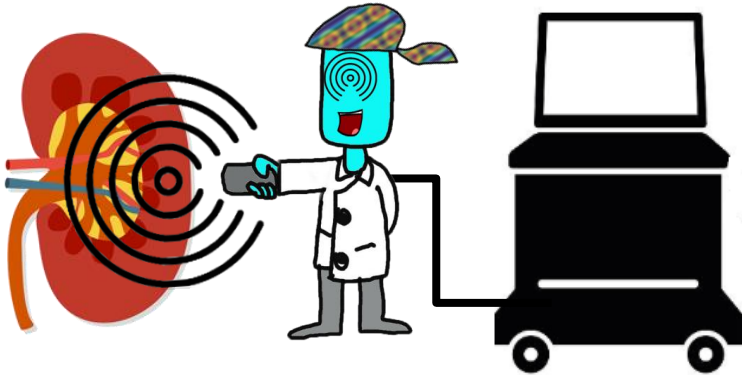
ค้างคาว จะแปลความหมายของวัตถุที่กระทบ

เครื่องอัลตราซาวด์

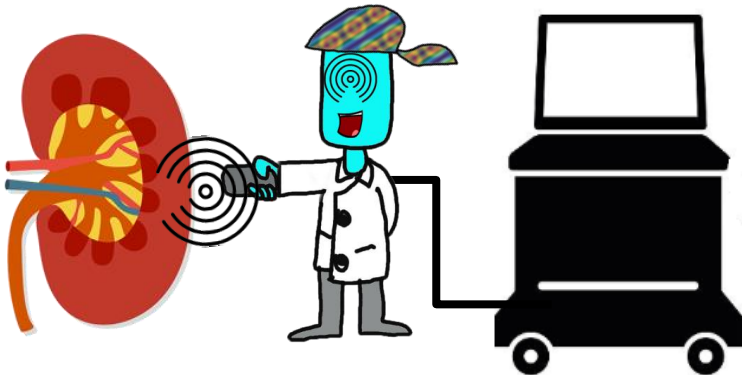
จะมีหัวตรวจเป็นอุปกรณ์ทำหน้าที่ ส่งคลื่นเสียง ไปกระทบอวัยวะ
ที่อยู่ในร่างกาย แล้วเกิด คลื่นเสียงสะท้อน จากอวัยวะกลับคืน
เข้าสู่หัวตรวจอีกครั้ง หัวตรวจได้รับสัญญาณแล้ว จะส่งข้อมูล
ไปให้ระบบคอมพิวเตอร์ แปลงสัญญาณคลื่นเสียงสะท้อน
ออกมาเป็นภาพ เพื่อให้ประกอบการวินิจฉัยหรือรักษาโรค

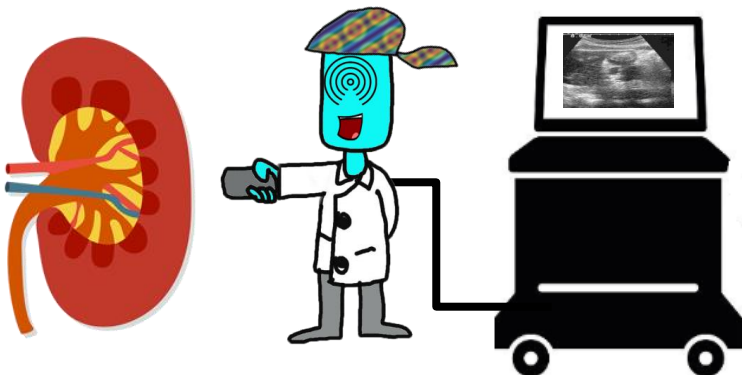

ขั้นตอนการส่งและรับสัญญาณ

1. ส่งคลื่นเสียงความถี่สูง
จากหัวตรวจ เข้าไปสู่อวัยวะ

2. เสียงกระทบอวัยวะ
เกิดเสียงสะท้อน
มีสัญญาณกลับเข้าหัวตรวจ

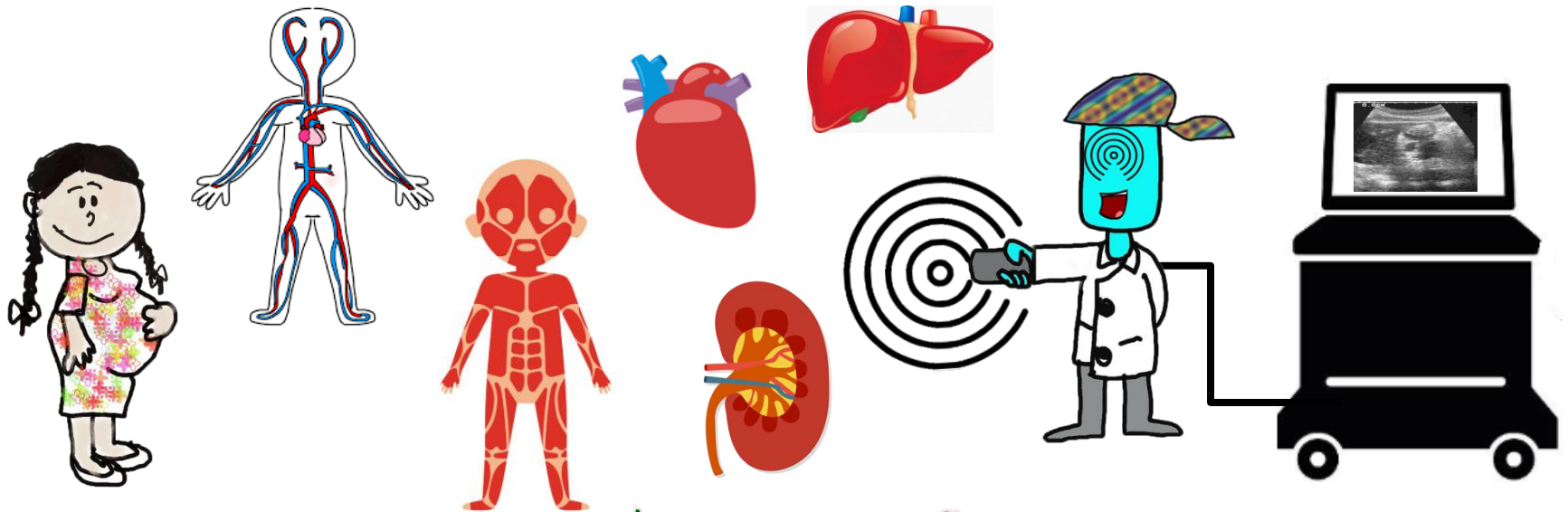

3. คอมพิวเตอร์ แปลงสัญญาณ
สร้างออกมาเป็นภาพ

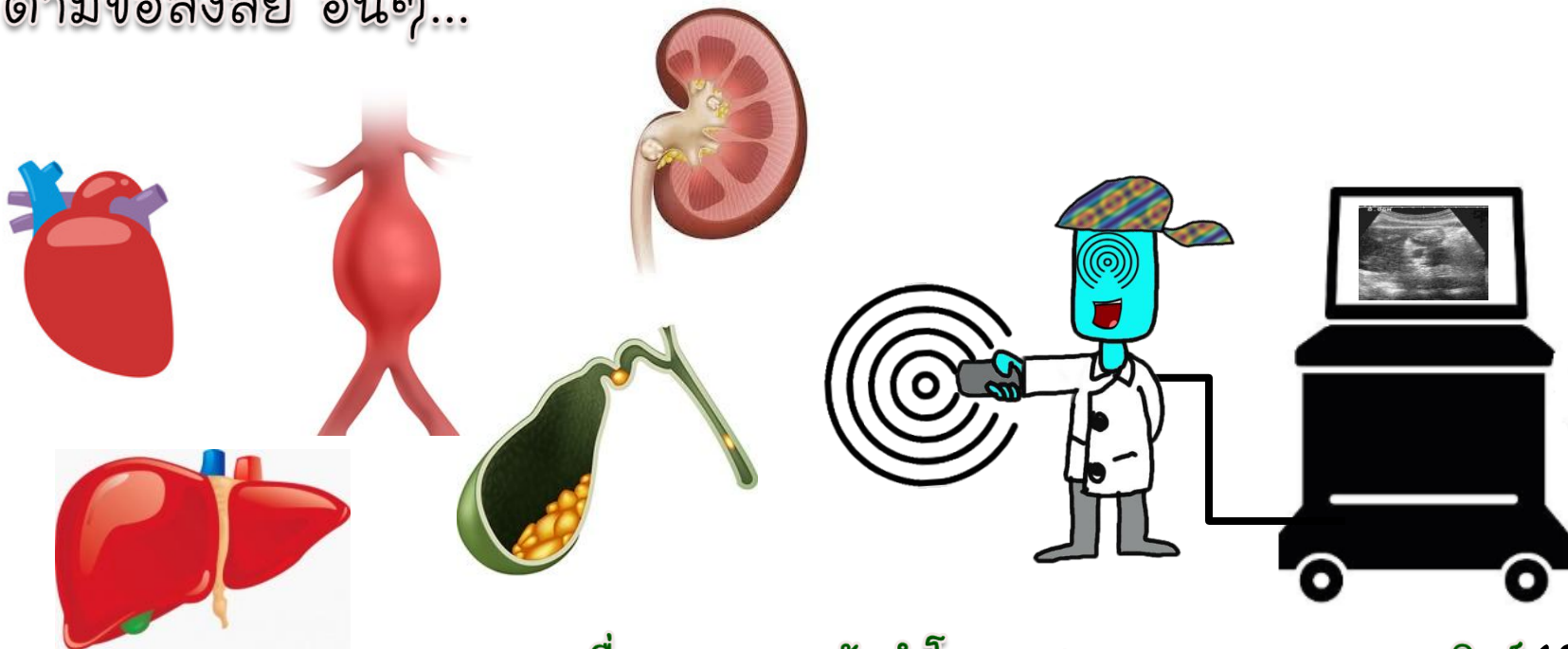
เครื่องอัลตราซาวด์

ใช้คลื่นเสียงความถี่สูง ที่มีความปลอดภัยต่อมนุษย์
เหมาะสำหรับตรวจเนื้อเยื่อในร่างกาย เช่น ตับ ถุงน้ำดี
ไต หัวใจ หลอดเลือด กระเพาะปัสสาวะ เต้านม กล้ามเนื้อ
รวมถึงการทารกในครรภ์

ข้อบ่งชี้ในการตรวจ

- เพื่อตรวจดู ตรวจหาความผิดปกติทั่วไป เช่น นิ่ว ก้อนเนื้อ ถุงน้ำ ในอวัยวะที่ตรวจ
- เพื่อดูการเปลี่ยนแปลง ติดตามการรักษาโรค
- เพื่อดูความผิดปกติของเส้นเลือด ว่า... มีการอุดตัน โป่งพอง หรือ ขอด
- ตามข้อสงสัย อื่นๆ...

กระจก มีความหนาแน่นมาก คลื่นเสียงผ่านได้ ยาก

เครื่องอัลตราซาวด์ **ไม่เหมาะสม** สำหรับตรวจ **กระจก** หรือ
อวัยวะที่มีกระจกครอบคลุมอยู่ เช่น สมอง

แต่... สำหรับทารก เด็กเล็ก เนื่องจากกะโหลก ยังไม่เชื่อมต่อกันทั้งหมด
จึงสามารถตรวจสมองเด็กได้ในบางโรค

สัญญาณสะท้อนกลับ ไม่ค่อยดี

ปอด มี อากาศ อยู่ภายในปอดหนาแน่น

คลื่นเสียงผ่านได้ **แต่...** คลื่นเสียงจะมีการหักเห

มีสัญญาณสะท้อนเยอะมาก

การตรวจด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ **ไม่เหมาะ** สำหรับตรวจ **ปอด**

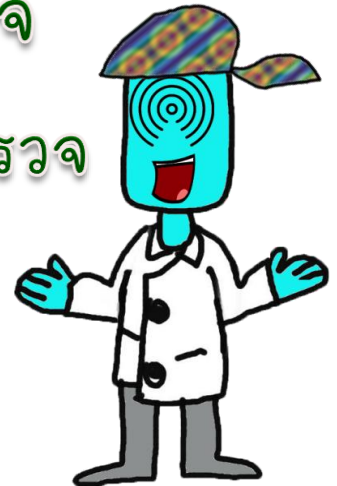

การตรวจอัลตราซาวด์

บางการตรวจ ต้อง... ทำการ **นัดหมาย** ก่อนตรวจ

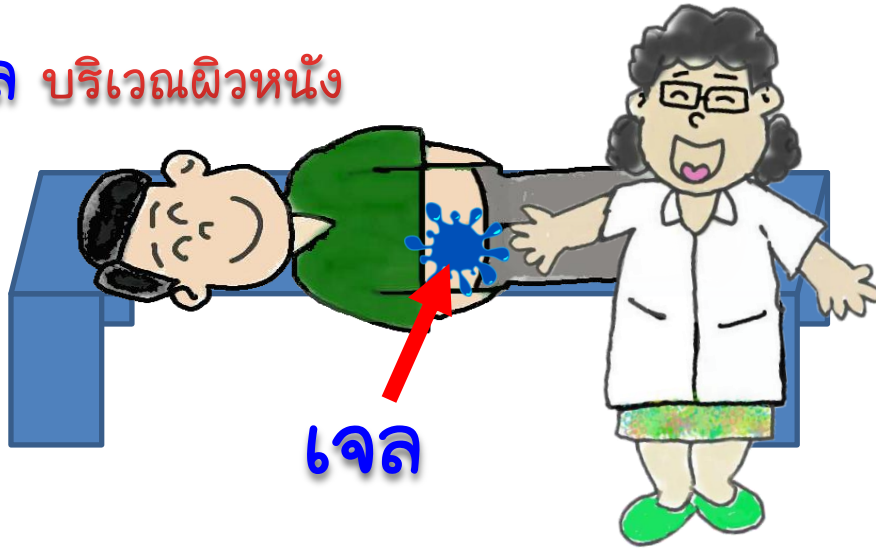
บางการตรวจ ต้อง... **งดเครื่องดื่ม งดอาหาร** ก่อนตรวจ

บางการตรวจ ต้อง... **กลั้นปัสสาวะ** ก่อนตรวจ

ก่อน การตรวจอัลตราซาวด์ บางการตรวจ

ต้องทา **เจล** บริเวณผิวหนัง

ขอทา

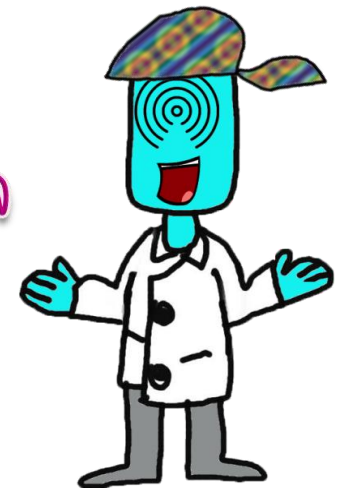
เจล

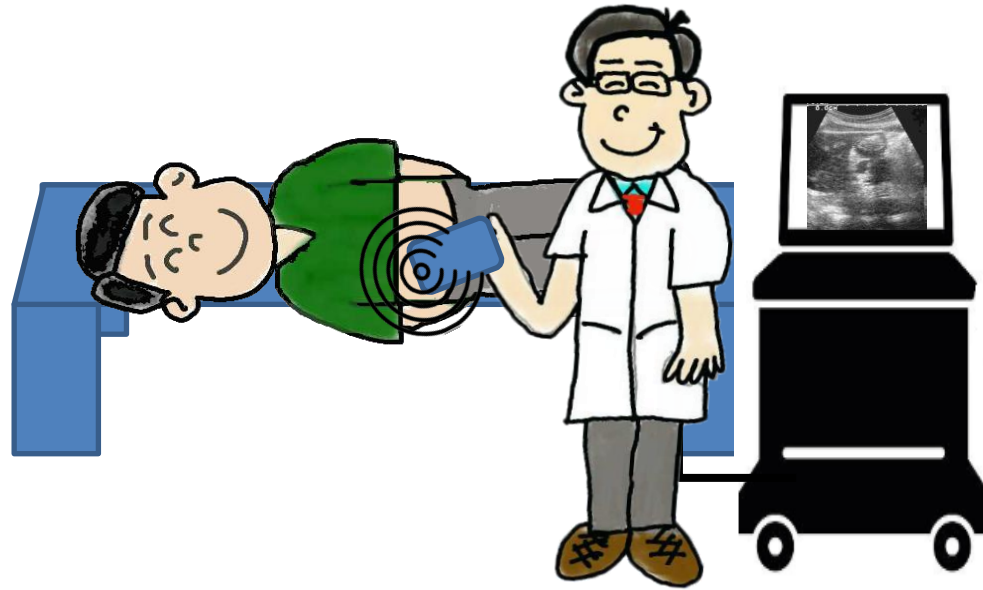
บริเวณหน้าท้อง

ด้วยนะคะ

เจล จะทำหน้าที่ช่วย ส่งหรือรับ คลื่นเสียง
จากหัวตรวจ เข้าออกจากร่างกายบริเวณที่ตรวจ

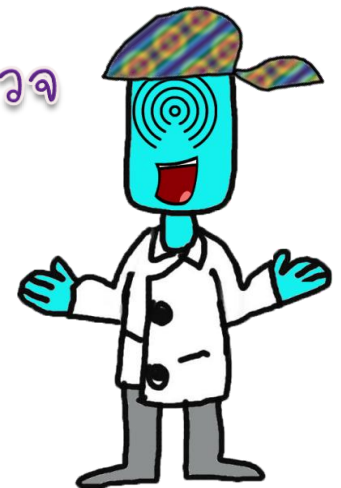
การตรวจบริเวณช่องท้อง

งดเครื่องดื่มที่มีไขมัน งดอาหาร ประมาณ 4-6 ชม. ก่อนตรวจ

ช่วยทำให้ ถุงน้ำดี ขยายตัวได้ดี

ช่วยลดแก๊สในช่องท้อง ที่จะบดบังคลื่นเสียงที่ส่งเข้า

ในการตรวจอวัยวะภายในบริเวณช่องท้อง

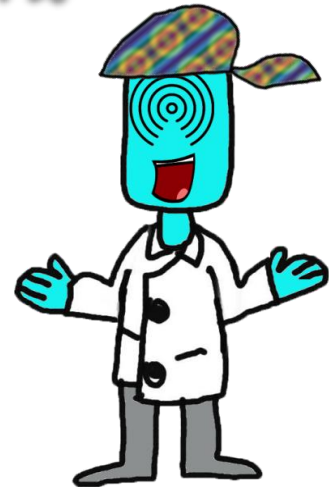

การตรวจบริเวณช่องท้องส่วนล่าง

บางวิธีต้องตรวจขณะที่ปวดปัสสาวะมากพอสมควร
เนื่องจาก บริเวณลำไส้จะมีลมมา บังมดลูก และ รังไข่ในหญิง
หรือ บังต่อมลูกหมากในชาย

ทำให้... ไม่สามารถเห็นภาพอวัยวะได้ชัดเจน

เมื่อในกระเพาะปัสสาวะมีน้ำเต็ม
น้ำจะช่วยดันลำไส้ พ้นออกจากบริเวณที่จะตรวจ
ทำให้เห็น มดลูก รังไข่
ต่อมลูกหมาก กระเพาะปัสสาวะ

การตรวจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง
เป็นเครื่องสร้างภาพทางการแพทย์
ที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย
มีความปลอดภัยต่อผู้รับการตรวจ

